

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt X. Confutatur eorum deliramentum, qui dæmones aliquas negantes esse substantias, affirmant non aliam quàm peccati agnoscendam esse seruitutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

hosti, prius homo ut aduersus eum pugnare possit, ab eius eruitur potestate; deinde si vita est in hac carne prolixior, certas adiuuatur ut superet, postremò victor beatificatur ut regnet, dicturus in fine, Vbi est mors victoria tua? vbi est mors stimulus tuus? Sic Augustinus: Cæterum si & illud quempiam moueat, diabolo pretium redemptionis offerri debuisse, quo homines captiuos dimitteret, si quo in illos Imperatorio tanquam in deuictos iure vteretur; dicendum erit solum fuisse Deum qui ius habuerit puniendi peccatores, ideoque illi pretium offerri debuisse propter ipsius iustitiam, quæ exigebat sufficientem poenam ad peccati condonationem. At diabolus, qui mala planeque tyrannica & superba voluntate, iusti iudicis sententiam est executus, dignus fuit qui affligendi homines potestate excideret: tum præsertim cum innocentem Christum vnà cum nocentibus, sæuitiæ suæ odio excæcatus improuidusque peremit.

CAPVT X.

Confutatur eorum deliramentum, qui demones aliquas negantes esse substantias, affirmant non aliam quam peccati agnoscendam esse seruitutem.

POSTREMO loco admonendum fuit, esse hac ætate nonnullos qui solam agnoscant peccati seruitutem. Quæcunque enim dicantur de spiritibus malignis seu dæmonibus, ea non sine tropo fictionis personarum dicentur: reuera autem non aliud significari quam malos affectus, turbidosque aut malitiosos animi motus, quibus homines agitentur, ac velut à dominis quibusdam furiosum exercitibus imperium, in miseram captiuitatem redigantur. Nugantur ergo hi de malignis spiritibus, quomodo Sadducæos olim nugatos esse traditum est, per Angelos nihil designari aliud quam vel motus quos Deus hominibus inspiret, vel ea quæ edit

virtutis suæ specimina. Cui deliramēto tot reclamant
sacrarum literarū voces; vt mirū sit, tam crassam igno-
rantiam in illo populo ferri potuisse. Quid enim erunt
alioqui tot millia & legiones angelorū? Quibus dum
gaudium tribuitur, dum narrantur fideles manibus
sustinere, eorum animas in quietem deportare, videre
faciem Patris, Christum habere caput; clarissimè pro-
cul dubiò significātur esse quidam spiritus per se ipsos
existentes, Quod item Stephanus & Paulus dicunt,
legem esse latam in manu Angelorum quod Christus
pronunciat electos post resurrectionem sanctis An-
gelis futuros similes; quod Paulus Timotheum coram
Christo & electis ipsius Angelis contestatur, vt præce-
pta sua custodiat; num quod sic dicitur, ad qualitates
vllas, aut expertes substantiæ res aliquas, detorqueri
potest? Quid rursus id sibi vult, quod in ea quæ ad
Hebræos est Epistola, legitur, Christum excellētiorem
Angelis effectum, nec ipsorum sed hominū naturam
assumpsisse, esseque illos Christi respectu nil aliud
quàm administratorios spiritus, in ministeriū missos
propter eos qui hereditatem capiunt salutis; quorsum,
inquam, hæc spectat comparatio, nisi vt Angelos sub-
stantias esse veras, & hypostases personasque aliquas,
pro certo teneatur? Eodemque pertinet quòd sanctis
Patribus sub humanis formis toties apparuisse, & in
iis locuti, cōgressi, hospitio excepti esse, deduxisse quo-
que, ac præsidio fuisse, aliaque eiusmodi præstitisse le-
guntur. Itaque D. Augustinus in Psalmum scribēs 103,
ad versiculum, Qui facis Angelos tuos spiritus: Quan-
quam, inquit, nō videamus apparitionē Angelorum;
abscondita est enim ab oculis nostris, & est in quadam
Repub. magna Imperatoris Dei; tamen esse Angelos
nouimus ex fide, & multis apparuisse scriptum legi-
mus, & tenemus, nec inde dubitare fas nobis est. Hæc
ille. Sic & de ipsis dæmonibus quàm absurdè insul-
seque

seque delirent hodie quidam, apertis Scripturarum testimoniis euincitur. Nam & potestatem habere dicuntur in hoc aere caliginoso, & in eum inferni rudentibus detracti esse, posteaquam ab origine sua degenerassent, suumque domicilium & principatum reliquissent. Vocantur etiam immundi spiritus, & angeli apostate, qui & pererrare dicuntur per loca arida donec vespam requiem inueniant. Iterumque circuire leonum in morem rugientes, quarentesque quos deuorent. Quid? quod diabolus princeps huius mundi nominatur? quod fortis armatus dicitur, custodiens atrium suum? quod venire cum ira magna? quod in Christum inuadens, nihil in eo inuenire? quod ab eo eiectus esse foras? quod conteri sub pedibus Sanctorum? quod aliquos tenere captiuos ad suam ipsius voluntatem? Sed & ubi filij Dei cum filiis diaboli, tam a Christo, quam a Ioane conferuntur, nonne esset inepta comparatio, si nomen diaboli nihil quam malas inspirationes designaret? Quomodo autem ipse peccare, quomodo esse homicida ab initio diceretur, si nihil aliud eo nomine quam peccatum ipsum, animaeque perturbatio cogitanda est? Quonam etiam pacto Michaëlem archangelum inducit Iudas cum diabolo depugnantem? Quomodo legitur in historia Iob comparuisse Satanam cum sanctis Angelis coram Deo? Quid est quod & credere daemones scribuntur, & contremiscere? quid etiam quod tormenta deprecantur? Fili David, inquit, quid venisti ante tempus torquere nos? Et quo denique modo, in eos ut peccatores ac reos sic diuinum exercebitur iudicium, ut dicatur: Ire maledicti in ignem eternum, qui praeparatus est diabolo, & angelis eius? Inepta, falsa, deceptoria & illusoria haec forent omnia, si nulli essent daemones, nullusque eorum princeps diabolus, sub quo peccatorum deploranda seruitus ageretur. Sed contra hos phantasticos agere pro-

90 DE CHRISTIANA LIBERTATE
lixius neque est operæpretium, & est fanaticum hoc
illorum commentum, iis quæ suprâ explicata sunt, fa-
tis superque confutatum.

CAPVT XI.

*Variam malorū spirituum appellationem, satis insinuare quàm
abhorrendum sit ab ea quæ sub illis agatur seruitute.*

IPSA quidem maligni spiritus varia appellatio satis
admonet quid in eorum dominatione formidare
debeamus: siue cū Satan, siue cū Diabolus, siue
etiam cū Dæmon appellatur. Satan enim Hæbræis
idem est quod hostis, inimicus, aduersarius. Vnde libri
primi Regum capite sexto legitur: Et non est Satan, id
est, aduersarius siue occurfus hostilis. Et capite vigesi-
mo nono, Duces Achis de Dauide loquuntur: Reuer-
tatur ad locum suum, ne sit nobis in prælio Lessatan,
id est, aduersarius. Petrus quoque quoniam salutari
nobis Christi proposito aduersabatur, audit ab eo: Va-
de retro me Satana. Satan ergo per antonomasiam
malus spiritus dicitur, vt expectetur ab eo nihil nisi
quod sit hostile, & animæ saluti contrarium atque ini-
micum; etiam si temporaliter prodesse se velle simulet,
eò vsque etiam vt assumpta corporis similitudine in-
ter homines oberret, seruiatque ad tēpus seruitutem,
sordida obeundo munia, verrendo domum, expur-
gando stabula, ligna, aquam comportando: quem ad-
modū refert Olaus Magnus in Septentrionalibus re-
gionibus euenire. Diabolus autē dicitur Græca voce:
apud quos *διabόλο* significat insidiosè capio, fallo,
implico verbis: quo sensu artes illius fraudesque mul-
tiplices intelligi possunt. Sic diabolum ac sycophan-
tam se præstitit cū diceret: Non moriemini, sed eri-
tis similes diis, scientes bonum & malum. Vnde à
Christo dicitur pater mendacij, quòd, vt fallat, falsa
excogitet. Tametsi alij passim diabolū, criminatorem
& ca.